

DÔVODOVÁ SPRÁVA

A. Všeobecná časť

Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky predkladá na rokovanie vlády Slovenskej republiky návrh zákona o niektorých administratívnych opatreniach súvisiacich so zhromažďovaním elektronických dôkazov v trestnom konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „návrh zákona“).

Návrh zákona sa predkladá v súlade s Plánom legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky na rok 2025, ktorý je zároveň podnetom pre vypracovanie návrhu zákona. Okrem toho sa predkladaným návrhom zákona plní úloha B.3. uznesenia vlády Slovenskej republiky z 29. novembra 2023 č. 634.

Návrh zákona bol vypracovaný na podklade širokej medzirezortnej spolupráce, ktorá zahŕňala Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky vrátane Policajného zboru, Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, Ministerstvo dopravy Slovenskej republiky, Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky, Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky, Generálnu prokuratúru Slovenskej republiky a Radu pre mediálne služby. Pri príprave návrhu zákona predkladateľ využil inštitút konzultácií s podnikateľským prostredím, pričom k spolupráci oslovil Asociáciu mobilných operátorov Slovenska (ASMOS), Fórum pre komunikačné technológie (CTF), Telekomunikačnú úniu Slovenskej republiky (TUSR), SK-NIC, Republikovú úniu zamestnávateľov (digitálny výbor), Klub 500, Asociáciu zamestnávateľských zväzov Slovenska, Inštitút pre reguláciu hazardných hier, IT Asociáciu Slovenska a Americkú obchodnú komoru (digitálny výbor).

Hlavným cieľom návrhu zákona je transpozícia smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/1544 z 12. júla 2023, ktorou sa stanovujú harmonizované pravidlá určovania určených prevádzkarní a vymenúvania právnych zástupcov na účely zhromažďovania dôkazov v trestnom konaní (Ú. v. EÚ L 191, 28.7.2023) (ďalej len „smernica“). Prijatie toho zákona je jednou z podmienok riadnej aplikácie nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/1543 z 12. júla 2023 o európskych príkazoch na predloženie elektronických dôkazov a európskych príkazoch na uchovanie elektronických dôkazov v trestnom konaní a na výkon trestu odňatia slobody v nadväznosti na trestné konanie (Ú. v. EÚ L 191, 28.7.2023) (ďalej len „nariadenie“).

Smernica je vo svojej podstate súborom administratívnych noriem, ktoré sú komplementárneho charakteru vo vzťahu k nariadeniu. Nariadenie má povahu nástroja justičnej spolupráce v trestných veciach a svojou povahou ide prevažujúco o predpis trestného práva procesného s cezhraničným prvkom. Berúc do úvahy odlišný charakter smernice a nariadenia predkladateľ volí riešenie, ktoré rozdelí transpozíciu smernice a implementáciu nariadenia do dvoch samostatných zákonov. Legislatívne opatrenia potrebné pre implementáciu nariadenia budú prioritne zaradené do návrhu zákona o justičnej spolupráci v trestných veciach. Avšak čl. 19 ods. 2 nariadenia bude implementovaný v predkladanom návrhu zákona, pretože ide o administratívne opatrenie a naopak čl. 3 ods. 5 smernice bude transponovaným v zákone o justičnej spolupráci v trestných veciach, pretože citované ustanovenie smernice sa týka vyvodzovania zodpovednosti za porušenie substantívnych povinností upravených nariadením. Sekundárne je tak predkladaný návrh zákona zároveň aj (legislatívnym) implementačným nástrojom vo vzťahu k nariadeniu.

Predkladateľ zvažoval aj riešenie založené výlučne na novelizácii existujúcich zákonov. Vzhľadom na charakter nariadenia, ako aj smernice, je však riešenie spočívajúce výlučne v zmenách a doplnení existujúcich zákonov nepostačujúce, pretože nie je garanciou úplnej transpozície smernice (napríklad preto, lebo právne predpisy v Slovenskej republike neregulujú všetky ponúkané služby, ktoré sú smernicou dotknuté) alebo riadnej implementácie nariadenia. Ako najvhodnejšie riešenie sa preto javí „sektorový“ návrh zákona zameraný na problematiku administratívnych opatrení súvisiacich so zhromažďovaním elektronických dôkazov v trestnom konaní. Predkladateľ má za to, že úprava problematiky smernice „na jednom mieste“ bude zrozumiteľnejším riešením aj pre adresátov práv a povinností plynúcich zo smernice, resp. transpozičného zákona.

Berúc do úvahy priamu aplikovateľnosť nariadenia, jeho implementácia sa vykonáva bez preberania jeho jednotlivých ustanovení. To znamená, že návrh zákona berie existenciu nariadenia ako fakt, pričom v nevyhnutnej miere odkazuje v poznámkovom aparáte na nariadenie, resp. materiu, ktorá sa tým-ktorým ustanovením návrhu zákona „vykonáva“ v rámci pravidiel vnútroštátneho práva.

V prípade transpozície smernice sa návrh zákona konštruuje ako právna úprava, ktorou sa zavádzajú minimálne štandardy požadované smernicou, a to aj s ohľadom na čl. 1 ods. 4 smernice, podľa ktorého *„Členské štáty nesmú uložiť poskytovateľom služieb ďalšie povinnosti okrem tých, ktoré vyplývajú z tejto smernice, najmä pokiaľ ide o určenie určených prevádzkarní alebo vymenovanie právnych zástupcov, na účely stanovené v odseku 1.“*

Tam, kde smernica vyžaduje oznámiť niektoré skutočnosti Európskej únii, resp. jej orgánom, účel príslušných právnych noriem bude dosiahnutý štandardnou notifikačnou procedúrou, bez prijímania osobitnej vnútroštátnej regulácie (napríklad oznámenie určených orgánov, notifikácia samotnej transpozície a pod.).

Inšpiračným zdrojom pri prípravne návrhu zákona sú aj niektoré iné obdobné transpozičné úpravy, ktoré sa premietli do osobitných zákonov. Naposledy takto koncipovanou úpravou je transpozícia smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2381 z 23. novembra 2022 o zlepšení rodovej vyváženosti medzi riadiacimi pracovníkmi kótovaných spoločností a súvisiacich opatreniach (Ú. v. EÚ L 315, 7.12.2022) vykonaná zákonom č. 300/2024 Z. z. o niektorých opatreniach súvisiacich s riadením kótovanej spoločnosti. Zo štrukturálneho hľadiska ide o takmer totožné právne regulácie (povinnosť prijať opatrenia, oznamovacie povinnosti, evidencia údajov, sankčný režim, spolupráca v rámci Európskej únie a pod.), ktorých transpozícia sa vykonáva samostatným návrhom zákona, ktorý má v oboch prípadoch takmer rovnakú štruktúru a systematiku.

Návrh zákona vymedzuje predmet úpravy, rozsah svojej pôsobnosti, niektoré používané pojmy, bližšie vymedzuje povinnosť určiť určenú prevádzkareň a právneho zástupcu, ako aj oznamovaciu povinnosť. Na účely riadnej aplikácie zákona sa navrhuje aj prechodné ustanovenie.

Účinnosť návrhu zákona sa vo väzbe na čl. I a II navrhuje od 18. februára 2026, čo zohľadňuje transpozičný termín vyplývajúci z čl. 7 ods. 1 smernice. Odlišný termín transpozície od termínu uplatňovania nariadenia je určený z dôvodu zabezpečenia funkčnosti decentralizovaného informačného systému, prostredníctvom ktorého sa bude realizovať spolupráca justičného a súkromného sektora. Vzhľadom na potrebu zabezpečiť účinnosť čl. III do 31. decembra 2025 sa navrhuje, aby čl. III nadobudol účinnosť 1. decembra 2025.

Predložený návrh zákona nemá vplyv na rozpočet verejnej správy, sociálne vplyvy, vplyv na životné prostredie, vplyv na informatizáciu spoločnosti, vplyv na služby verejnej správy pre občana, ani vplyv na manželstvo, rodičovstvo a rodinu. Návrh zákona má vplyvy na podnikateľské prostredie, ktoré sú bližšie popísané v doložke vybraných vplyvov a príslušnej analýze.

Návrh zákona je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi a nálezmi Ústavného súdu Slovenskej republiky a zákonmi, ako aj s medzinárodnými zmluvami a inými medzinárodnými dokumentami, ktorými je Slovenská republika viazaná a súčasne je v súlade s právom Európskej únie.

Návrh zákona nie je predmetom vnútrokomunitárneho pripomienkového konania.

B. Osobitná časť

K čl. I

(návrh zákona o niektorých administratívnych opatreniach súvisiacich so zhromažďovaním elektronických dôkazov v trestnom konaní)

K § 1

Cieľom § 1 je vymedziť predmet právnej úpravy. Na tento účel sa v odseku 1 normuje, že zákon upravuje niektoré opatrenia súvisiace so zhromažďovaním elektronických dôkazov v trestnom konaní na základe rozhodnutí a príkazov vydaných príslušnými orgánmi členských štátov Európskej únie podľa osobitný predpisov.

Niektorými opatreniami treba rozumieť tie opatrenia, ktoré upravuje smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/1544 z 12. júla 2023, ktorou sa stanovujú harmonizované pravidlá určovania určených prevádzkarní a vymenúvania právnych zástupcov na účely zhromažďovania dôkazov v trestnom konaní (Ú. v. EÚ L 191, 28.7.2023) (ďalej len „smernica“) a v jednom prípade nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/1543 z 12. júla 2023 o európskych príkazoch na predloženie elektronických dôkazov a európskych príkazoch na uchovanie elektronických dôkazov v trestnom konaní a na výkon trestu odňatia slobody v nadväznosti na trestné konanie (Ú. v. EÚ L 191, 28.7.2023) (ďalej len „nariadenie“) v čl. 19 ods. 2, a ktoré majú povahu administratívnych opatrení. Na zvýraznenie tejto skutočnosti sa používa adjektívum „administratívne“ (opatrenia), pretože smernica má takmer rýdzo administratívny charakter. Ako vyplýva zo všeobecnej časti dôvodovej správy, implementácia nariadenia si bude taktiež vyžadovať prijatie legislatívnych opatrení, ale tieto budú mať primárne trestnoprávny a nie administratívny charakter a budú zaradené do iného návrhu zákona.

Pojmom elektronické dôkazy v predmete zákona treba rozumieť tie dôkazy, ktoré vymedzuje čl. 3 bod 8 nariadenia. Vzhľadom na to, že pojem „elektronické dôkazy“ je vymedzený len v nariadení, pričom pojmový aparát smernice ho nevymedzuje, predkladateľ pracuje s týmto pojmom bez jeho vymedzenia, pretože to je dané priamo aplikovateľným právne záväzným aktom Európskej únie. Pojem „elektronické dôkazy“ definovaný v čl. 3 ods. 8 nariadenia je autonómny pojem, ktorý v kontexte so smernicou je možné interpretovať širšie, a to z dôvodu odlišného rozsahu uplatňovania týchto právne záväzných aktov Európskej únie. Na rozdiel od nariadenia nie je tento právny pojem v smernici obmedzený výlučne na uchovávané formy elektronických dôkazov, s čím súvisí aj možnosť využitia iných procesno-právnych inštitútov na ich získanie upravených, napríklad v zákone č. 236/2017 Z. z. o európskom vyšetrovacom príkaze v trestných veciach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 150/2022 Z. z. alebo Dohovore o vzájomnej pomoci v trestných veciach medzi členskými štátmi Európskej únie, vypracovanom Radou v súlade s článkom 34 Zmluvy o Európskej únii.

Trestným konaním treba rozumieť tie typy konaní, ktoré pomenúva nariadenie v čl. 2 ods. 2 nariadenia. K použitiu pojmu „**trestné konanie**“ v názve návrhu zákona a v predmete úprave je potrebné tiež uviesť, že sa javí ako najvhodnejším pojmom pre vyjadrenie vecnej pôsobnosti zákona. Nariadenie v čl. 2 ods. 2 z vecného hľadiska umožňuje svoju aplikáciu (i) na účely trestného konania a (ii) na účely výkonu trestu odňatia slobody alebo ochranného opatrenia spojeného s obmedzením osobnej slobody. Nariadenie formálno-právne rozlišuje trestné konanie a vykonávacie konanie. Z pohľadu vnútroštátneho práva však toto rozlišovanie

nie je namieste. V rámci aplikačnej praxe a právnej vedy niet sporu o tom, čo je to trestné konanie, resp. aký obsah má tento pojem. Trestné konanie je možné rozčleniť do dvoch hlavných štádií: (i) **predsúdne konanie**, ktoré sa člení na postup pred začatím trestného stíhania a prípravné konanie, a (ii) **súdne konanie** zahŕňajúce preskúvanie obžaloby súdom, hlavné pojednávanie, konanie o opravnom prostriedku a vykonávacie konanie. V tomto kontexte predkladateľ volí v návrhu zákona výlučne používanie pojmu „trestné konanie“, ktorý bez ďalších pochybností v sebe zahŕňa aj vykonávacie konanie, napríklad vo vzťahu k trestu odňatia slobody alebo ochranného opatrenia spojeného s obmedzením osobnej slobody.

Pod pojmom „rozhodnutia a príkazy“ treba podľa čl. 2 ods. 2 smernice rozumieť *„rozhodnutia a príkazy na účely zhromažďovania elektronických dôkazov na základe nariadenia (EÚ) 2023/1543, smernice 2014/41/EÚ a Dohovoru o vzájomnej pomoci v trestných veciach medzi členskými štátmi Európskej únie vypracovaného Radou v súlade s článkom 34 Zmluvy o Európskej únii.“* Obdobne aj bod 6 recitálu smernice konštatuje, že *„Určené prevádzkarne a právni zástupcovia stanovené v tejto smernici by mali byť adresátmi rozhodnutí a príkazov na účely zhromažďovania elektronických dôkazov na základe nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/1543⁽⁵⁾, smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/41/EÚ⁽⁶⁾ a Dohovoru o vzájomnej pomoci v trestných veciach medzi členskými štátmi Európskej únie vypracovaného Radou v súlade s článkom 34 Zmluvy o Európskej únii⁽⁷⁾, a to aj vtedy, keď sa tieto rozhodnutia a príkazy zasielajú vo forme osvedčenia.“* Vzhľadom na uvedené je preto potrebné v § 1 ods. 1 túto skutočnosť zohľadniť. Preto sa v poznámke pod čiarou cituje okrem samotného nariadenia aj zákon č. 236/2017 Z. z. o európskom vyšetrovacom príkaze v trestných veciach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 150/2022 Z. z., ktorý je transpozičným zákonom vo vzťahu k smernici Európskeho parlamentu a Rady 2014/41/EÚ z 3. apríla 2014 o európskom vyšetrovacom príkaze v trestných veciach, na ktorú odkazuje preberaná smernica. Súčasne sa v poznámke pod čiarou cituje aj Dohovor o vzájomnej pomoci v trestných veciach medzi členskými štátmi Európskej únie, vypracovaný Radou v súlade s článkom 34 Zmluvy o Európskej únii, pretože aj tento dohovor predstavuje vecný rámec preberanej smernice. Okrem toho treba zdôrazniť, že aj nariadenie odkazuje pri vymedzení jeho vecnej pôsobnosti odkazuje na smernicu 2014/41/EÚ a Dohovor o vzájomnej pomoci v trestných veciach medzi členskými štátmi Európskej únie vypracovaného Radou v súlade s článkom 34 Zmluvy o Európskej únii.

Vzťah smernice a nariadenia je komplementárny, pretože oba predpisy sa navzájom dopĺňajú. Nehovoriac o vykonávacích nariadeniach, ktorých vydanie predpokladá priamo nariadenie. Tento vzťah sa prejavuje čiastočne aj tým, že pojmový aparát smernice je v niektorých prípadoch abstraktnejší. To platí pre pojem smernice **„rozhodnutia a príkazy“**. Tento pojem je v nariadení reprezentovaný dvoma konkrétnymi inštitútmi, a to európsky príkaz na predloženie dôkazov a európsky príkaz na uchovanie dôkazov. Smernica nepracuje priamo s týmito pojmami, ale nahrádza ich všeobecnejším pojmom „rozhodnutia a príkazy“, pričom obsah týchto pojmov treba vykladať v intenciách nariadenia. Túto logiku predkladateľ zohľadňuje aj v návrhu zákona, ktorý pracuje s pojmom „rozhodnutia a príkazy“ s odkazom na nariadenie. Predkladateľ nevzhliada za potrebná tento pojem atomizovať na pojmy európsky príkaz na predloženie elektronických dôkazov a európsky príkaz na uchovanie elektronických dôkazov. Pod pojmom rozhodnutie a príkaz treba rozumieť tie nástroje, ktoré upravuje priamo aplikovateľné nariadenie. Táto miera zovšeobecnenia má aj pragmatický rozmer, pretože do budúcnosti nemožno vylúčiť rozšírenie nástroj nariadenia aj o nové typy príkazov (k tomu pozri čl. 33 nariadenia), pričom v takom prípade nebude potrebné novelizovať zákon, ktorým sa transponuje smernica.

V odseku 2 sa nachádza konštatácia, ktorá normatívne vyjadruje vzťah návrhu zákona a výlučne vnútroštátnych postupov spojených so zhromažďovaním elektronických dôkazov. Zohľadňuje sa pri tom čl. 1 ods. 1 druhá veta nariadenia a čl. 1 ods. 5 smernice. Vo výsledku to znamená, že zákon sa nepoužije v konaniach majúciich čisto vnútroštátny charakter, pretože v takýchto konaniach budú postupovať slovenské orgány tak ako doteraz podľa Trestného poriadku.

K § 2

V navrhovanom § 2 sa upravuje rozsah pôsobnosti zákona, a to v personálnej rovine tým, že sa v odseku 1 vymedzuje okruh poskytovateľov služieb, na ktorých sa zákon vzťahuje (pozitívne vymedzenie) a v odseku 2 sa upravuje okruh poskytovateľov služieb, na ktorých sa zákon nevzťahuje (negatívne vymedzenie).

Pozitívne vymedzenie rozsahu pôsobnosti zákona v odseku 1 zohľadňuje čl. 1 ods. 1 a ods. 5 prvá veta smernice v spojitosti s čl. 3 smernice, a teda rozhodujúci je fakt, že poskytovateľ služieb ponúka služby v Európskej únii, a to bez ohľadu na to, či je v Európskej únii usadený. Z praktického hľadiska môžu nastať v podstate tri situácie – buď je poskytovateľ usadený na území Slovenskej republiky a ponúka služby v Európskej únii (t.j. aj mimo územia Slovenskej republiky), alebo poskytovateľ je usadený mimo územia Slovenskej republiky, ale je usadený v inom členskom štáte a súčasne ponúka služby na území Slovenskej republiky, prípadne nie je vôbec usadený v Európskej únii, ale poskytuje služby na území Slovenskej republiky. Všetky tieto tri situácie sa navrhuje výslovne upraviť pri pozitívnom vymedzení osobnej pôsobnosti zákona. Pre písmená a), b) a c) navrhované v odseku 1 je podľa logiky veci jednotiacim kritériom väzba na územie Slovenskej republiky. Ak by tento parameter právnej úpravy absentoval, zákon by mal nežiaduce a súčasne neprípustné exteritoriálne účinky.

Pri negatívnom vymedzení pôsobnosti zákona v odseku 2 je určujúci čl. 1 ods. 5 druhá veta smernice, podľa ktorej sa smernica neuplatňuje na poskytovateľov služieb, ktorí sú usadení na území jediného členského štátu a ponúkajú služby výlučne na území daného členského štátu. Transpozície smernice v tomto prípade nemôže byť doslovná, resp. s použitím slova „členský štát“, pretože v takom prípade by zákon zakladal exteritoriálne účinky. Preto predkladateľ namiesto toho adresuje právnu úpravu len poskytovateľom služieb usadeným na území Slovenskej republiky, ktorí ponúkajú svoje služby výlučne na území Slovenskej republiky, čo vylučuje exteritoriálne účinky slovenskej právnej normy.

Tu treba poznamenať, že nariadenie obsahuje obdobnú reguláciu ako smernica. A teda právna úprava by zrejme obstála aj bez normatívneho vyjadrenie rozsahu pôsobnosti v navrhovanom § 2. Ale vzhľadom na to, že smernica musí byť transponovaná, tak predkladateľ volí riešenie spočívajúce v normatívnom uchopení personálneho rozsahu pôsobnosti zákona vo svojej podstate rovnakým spôsobom ako nariadenie.

K § 3

Navrhované vymedzenie pojmov preberá do právneho poriadku pojmový aparát čl. 2 smernice.

Ustanovenia čl. 2 smernice a čl. 3 nariadenia obsahujú vlastné vymedzenie pojmov na účely smernice, resp. nariadenia. Použitý pojmový aparát je miestami duplicitný, resp. nariadenie upravuje tie isté pojmy ako smernica, rovnakým spôsobom (pozn. pojmový aparát

nariadenia je však širší, pretože vymedzuje aj pojmy, ktoré smernica nevymedzuje). Uvedené možno riešiť dvoma spôsobmi. V prvom prípade návrh zákona nebude obsahovať vymedzenie pojmov, pretože sa priamo aplikuje nariadenie. V druhom prípade sa v návrhu zákona výslovne vymedzia len tie pojmy, ktoré vymedzuje smernica. Predkladateľ volí druhý prístup, pretože cieľom je úplná transpozícia smernice, pričom doterajšia interakcia medzi Slovenskou republikou a Európskou komisiu pri posudzovaní úplnosti a správnosti transpozícií poukazuje na to, že preferovaný je viac formálny a doslovný prístup pri transpozíciách.

V písmene a) sa vymedzuje pojem „**poskytovateľ služieb**“. Podľa smernice môže ísť o fyzickú osobu alebo právnickú osobu, ktorá poskytuje vymedzené služby. Tieto služby rámčuje smernica spôsobom, ktorý je vymedzený v prvom až treťom bode. Sú nimi tri skupiny služieb. V tomto prípade ide o pozitívne vymedzenie služieb. Na strane druhej, smernica v čl. 2 ods. 1 obsahuje aj negatívne vymedzenie služieb, pretože sa neberú do úvahy finančné služby uvedené v článku 2 bode 2 písm. b) smernice Európskeho parlamentu a Rady 2006/123/ES. Tejto logike je podriadená aj úprava v § 2 písm. a).

V prvom rade ide o **elektronické komunikačné služby**, pri ktorých predkladateľ odkazuje na § 2 ods. 19 zákona č. 452/2021 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení zákona č. 287/2023 Z. z., ktorým bol transponovaný článok 2 bod 4 smernice (EÚ) 2018/1972, podľa ktorého (elektronickou komunikačnou) službou treba rozumieť „*službu obvykle poskytovanú za odplatu prostredníctvom sietí, ktorá zahŕňa službu prístupu k internetu, interpersonálnu komunikačnú službu alebo služby pozostávajúce úplne alebo prevažne z prenosu signálov, napríklad prenosové služby používané na poskytovanie služieb komunikácie stroj-stroj (M2M) a na rozhlasové a televízne vysielanie. Službou nie je poskytovanie obsahu alebo vykonávanie redakčnej kontroly obsahu prenášaného pomocou sietí a služieb. Službou sú aj služby podľa druhého bodu.*“ Tento pojem sa teda z hľadiska ukotvenia nejaví ako problematický, pretože je predmetom ustálenej právnej regulácie.

Charakteristickým znakom elektronickej komunikačnej služby je jej odplatosť. Odplatosť treba vykladať ako akúkoľvek hodnotu vyjadrenú v peniazoch. O odplatosť ide aj vtedy, ak používateľ služby poskytuje svoje osobné údaje a iné údaje za používanie služby, ale aj v prípade platby treťou stranou, napríklad vystavenie reklamám ako podmienka poskytovania služby.

Ďalším znakom elektronickej komunikačnej služby je, že je poskytovaná prostredníctvom elektronických komunikačných sietí, t.j. prostredníctvom prenosových systémov, ktoré môžu, ale nemusia byť založené na trvalej infraštruktúre alebo centralizovanej administratívnej kapacite, prípadne prepájacích alebo smerovacích zariadení a iných prostriedkov vrátane neaktívnych prvkov siete, ktoré umožňujú prenos signálov po vedení, rádiovými, optickými alebo inými elektromagnetickými prostriedkami, vrátane družicových sietí, pevných (s prepájaním okruhov a paketov vrátane internetu) a mobilných sietí, elektrických káblových systémov v rozsahu, v ktorom sa používajú na prenos signálov, sietí používaných na rozhlasové a televízne vysielanie a sietí káblovej televízie bez ohľadu na typ prenášaných informácií.

Elektronická komunikačná služba má zahŕňať (i) službu prístupu k internetu, (ii) interpersonálnu komunikačnú službu alebo (iii) službu pozostávajúcu úplne alebo prevažne z prenosu signálov. **Službou prístupu k internetu** treba rozumieť verejne dostupnú elektronickú komunikačnú službu, ktorou sa poskytuje prístup k internetu, a teda pripojiteľnosť prakticky so všetkými koncovými bodmi internetu bez ohľadu na použitú sieťovú technológiu a koncové

zariadenie. **Interpersonálnou komunikačnou službou** treba rozumieť službu, ktorá umožňuje priamu interpersonálnu a interaktívnu výmenu informácií prostredníctvom elektronických komunikačných sietí medzi konečným počtom osôb, pričom osoby, ktoré komunikáciu začali alebo sa na nej zúčastňujú, určujú jej prijímateľov a nezahŕňa služby, ktoré umožňujú interpersonálnu a interaktívnu komunikáciu len ako vedľajšiu doplnkovú zložku neoddeliteľne spojenú s inou službou (napríklad klasické služby mobilných operátorov a over-the-top komunikačné služby, vrátane e-mailov, správ, skupinových rozhovorov – Skype, Whatsapp, Telegram, Signal, Messenger, iMessage, Yahoo, Gmail, Orange, O2, atď.). Tento typ služby však nezahŕňa audiovizuálnu mediálnu službu na požiadanie, lineárne vysielanie, webové stránky, sociálne siete, blogy, či komunikáciu medzi strojmi. **Služby pozostávajúce úplne alebo prevažne z prenosu signálov** zahŕňajú služby, ktoré vykonávajú skutočnú kontrolu nad prenosom signálov cez siete (napríklad satelity, prenosové služby používané na poskytovanie služieb komunikácie M2M a na vysielanie).

Druhý typom služieb sú **služby týkajúce sa názvu internetovej domény a číslovania adries internetového protokolu** najmä pridelenie IP adresy, správcu a registrátora doménových mien a služby súvisiace s ochranou súkromia a služby proxy. Ide o špecifické služby, ktoré na rozdiel od elektronických komunikačných služieb, nemajú v právnom poriadku Slovenskej republiky všeobecnú právnu úpravu, preto predkladateľ tieto služby vymedzuje v súlade so smernicou bez použitia poznámkového aparátu, pretože niet predpisu, na ktorý by bolo možné v tomto prípade odkázať. Z vyššie uvedeného výpočtu služieb sa toto ustanovenie bude vzťahovať na poskytovateľov IP adries, správcov doménových mien, registrátorov doménových mien a poskytovateľov služieb ochrany súkromia a proxy služieb. Pri použití dikcie „osobitné skutkové kritériá“ treba vychádzať z časti ustanovenia za bodkočiarkou, čo korešponduje ako s dikciou smernice, tak aj recitálu v bode 11 smernice.

Poslednú kategóriu služieb predstavujú tzv. **iné služby informačnej spoločnosti**. V prípade pojmu „služby informačnej spoločnosti“ transponovaná smernica odkazuje na smernicu Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/1535 z 9. septembra 2015, ktorou sa stanovuje postup pri poskytovaní informácií v oblasti technických predpisov a pravidiel vzťahujúcich sa na služby informačnej spoločnosti (kodifikované znenie). Smernica 2015/1535 bola do právneho poriadku Slovenskej republiky prebratá zákonom č. 55/2018 Z. z. o poskytovaní informácií o technickom predpise a o prekážkach voľného pohybu tovaru. Preto návrh zákona odkazuje na príslušné transpozičné ustanovenie, ktorým je § 2 písm. b) cit. zákona, podľa ktorého službou informačnej spoločnosti je „*služba poskytovaná za úhradu, na diaľku, elektronickým spôsobom a na základe individuálnej žiadosti prijímateľa služby*“. Služba informačnej spoločnosti je tak charakterizovaná štyrmi parametrami: (i) za úhradu, (ii) na diaľku, (iii) elektronickým spôsobom a (iv) na základe žiadosti prijímateľa služby. V intenciách preberanej smernice 2023/1544 však nejde o akúkoľvek službu informačnej spoločnosti, ale len takú, ktorá súčasne „*umožňuje jej používateľom vzájomnú komunikáciu alebo uchovávanie alebo iné spracúvanie údajov v mene používateľov, ktorým sa služba poskytuje, ak uchovávanie údajov je kľúčovým prvkom služby poskytovanej používateľom*“. A teda pojem podľa § 2 písm. b) zákona č. 55/2018 Z. z. treba vykladať zužujúco v intenciách ďalších parametrov upravených smernicou. Typickým príkladom tohto typu služieb sú najmä sociálne siete (Facebook, X, LinkedIn a pod.), online trhy, ktoré poskytujú spotrebiteľom a podnikom možnosť navzájom komunikovať (Amazon, eBay a pod.), poskytovatelia hostingových a cloudových služieb (Amazon Web Services, OVH a pod.), iné služby ako napríklad YouTube, Microsoft Azure, webové stránky s online hazardnými hrami a herné platformy s funkciami chatu, iTunes, online a iné sprostredkovateľské služby určené na

spojenie používateľa a poskytovateľa služby, ako napríklad služby poskytovania krátkodobého ubytovania (Booking, Airb&b).

Ako vyplýva z úvodnej vety čl. 2 ods. 1 smernice, predmetom záujmu nie sú finančné služby hoci by spĺňali alebo môžu spĺňať charakteristiku elektronickej komunikačnej služby, prípadne inej služby informačnej spoločnosti. Smernica v čl. 2 ods. 1 odkazuje na vymedzenie finančných služieb podľa čl. 2 bod 2 písm. b) smernice Európskeho parlamentu a Rady 2006/123/ES z 12. decembra 2006 o službách na vnútornom trhu. Pre uchopenie pojmu „finančné služby“ predkladateľ volí to isté riešenie aké je použité v § 1 ods. 2 písm. b) zákona č. 136/2010 Z. z. o službách na vnútornom trhu a o zmene a doplnení niektorých zákonov, a teda odkazuje sa na demonštratívny výpočet zákonov regulujúcich finančné služby. Ide teda o služby bankovníctva, služby súvisiace s úvermi, poistením a zaistením, pracovnými alebo osobnými dôchodkami, cennými papiermi, investičnými fondmi, platbami a investičným poradenstvom, vrátane služieb uvedených v prílohe I k smernici 2006/48/ES parlamentu a Rady 2006/48/ES zo 14. júna 2006 o začatí a vykonávaní činností úverových inštitúcií (prepracované znenie). Citovaná smernica 2006/48/ES bola neskôr nahradená smernicou 2013/36/EÚ, pričom podstata výnimky sa však nemení.

V písmenách b) a c) sa vymedzujú pojmy „**ponúkanie služieb na území členského štátu**“ a „**ponúkanie služieb v Európskej únii**“. Faktom je, že samotná smernica pri vymedzení týchto pojmov nie je úplne jednoznačná, čo vedie k tomu, že tieto pojmy sa v istom rozsahu prekrývajú. Z pohľadu smernice, resp. návrhu zákona však nejde o neprekonateľný problém, pretože si treba uvedomiť, že pojem „ponúkanie služieb na území členského štátu“ smernica používa len v jedinom prípade, a to v čl. 1 ods. 5 druhá veta. Toto ustanovenie smernice normuje výnimku z uplatňovania smernice, pričom je prebraté do § 2 ods. 2. V tomto kontexte preto predkladateľ volí prebratie smernice aj s logickým nedostatkom plynúcim z textu smernice. Pri výklade pojmu „podstatná väzba“ je potrebné poukázať na recitál 11 smernice, podľa ktorého *„Podstatná väzba by sa mala považovať za existujúcu, ak má poskytovateľ prevádzkareň v Únii. V prípade, ak takáto prevádzkareň neexistuje, kritérium podstatnej väzby by sa malo zakladať na osobitných skutkových kritériách, ako je napríklad existencia významného počtu používateľov v jednom členskom štáte alebo vo viacerých členských štátoch alebo zameranie činností na jeden členský štát alebo viacero členských štátov. Zameranie činností na jeden členský štát alebo viacero členských štátov by sa malo určiť na základe všetkých relevantných okolností vrátane faktorov ako používanie jazyka alebo meny všeobecne používaných v danom členskom štáte alebo možnosti objednania tovaru alebo služieb. Zameranie činností na určitý členský štát by sa mohlo odvodíť aj z dostupnosti aplikácie v príslušnom vnútroštátnom obchode s aplikáciami, z poskytovania miestnej reklamy alebo propagácie v jazyku všeobecne používanom v danom členskom štáte alebo zo spôsobu riadenia vzťahov so zákazníkmi, ako je napríklad poskytovanie služieb zákazníkovi v jazyku všeobecne používanom v danom členskom štáte. Podstatná väzba by sa mala považovať za existujúcu aj vtedy, ak poskytovateľ služieb smeruje svoje činnosti do jedného alebo viacerých členských štátov, ako je stanovené v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1215/2012 (8). Na druhej strane by sa poskytovanie služby výlučne na účely dodržiavania zákazu diskriminácie stanoveného v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/302 (9) nemalo bez ďalších dôvodov považovať za smerovanie činností do daného územia v rámci Únie alebo ich zameranie na toto územie. Rovnaké úvahy by sa mali uplatňovať pri určovaní toho, či poskytovateľ služieb ponúka služby na území členského štátu.“* V prípade pojmu „významný počet používateľov“ smernica ani nariadenie nedefinujú, ani neposkytujú usmernenie v úvodných ustanoveniach. Podľa Európskej komisie ide o autonómny koncept, ktorý nevychádza z iných aktuálne prijatých právnych aktov Európskej únie. V praxi pôjde o ad hoc posúdenie na základe

viacerých kritérií, akými sú napríklad počet používateľov v inom členskom štáte v pomere k celkovému počtu používateľov služby, počet používateľov v pomere k celkovému počtu obyvateľov členského štátu, či celkový význam a dosah služby na obyvateľov členského štát. V prípade pochybností, či poskytovateľ služieb podlieha registračnej povinnosti podľa transpozície zákona, príslušný orgán pri posudzovaní kritéria „významný počet používateľov“ zohľadní súčasne najmä počet používateľov v inom členskom štáte v pomere k celkovému počtu používateľov služby, počet používateľov v pomere k celkovému počtu obyvateľov členského štátu a celkový význam a dosah služby na obyvateľov členského štát.“

V písmene d) sa vymedzuje pojem „**prevádzkareň**“. Tento pojem sa podobne ako pojem v písmene b) používa v smernice (a teda aj v návrhu zákona) v podstate jednorazovo, a to v rámci definícií v písmenách b) a c). Formálno-právne však je potrebné na účely riadnej transpozície smernice tento pojem zahrnúť do návrhu zákona. V súvislosti s vymedzením pojmu „prevádzkareň“ na účely predkladaného návrhu zákona treba uviesť, že ide o autonómnou definíciu platnú len „do vnútra“ zákona („Na účely tohto zákona sa rozumie...“). Obsahovo tak ide o odlišné vymedzenie pojmu „prevádzkareň“ ako ho používa napríklad Obchodný zákonník alebo zákon č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov.

V písmenách e) a f) sa vymedzujú pojmy „**určená prevádzkareň**“ a „**právny zástupca**“. Vo svojej podstate v jednom aj v druhom prípade ide o kontaktné body, ktoré určuje poskytovateľ služieb na účely zabezpečenia prijímania, plnenia a vykonávania rozhodnutí a príkazov. To, či v konkrétnom prípade má poskytovateľ služieb určiť určenú prevádzkareň alebo právneho zástupcu vyplýva z § 4 ods. 1 až 3. Na rozdiel od smernice predkladateľ materiú týkajúcu sa podmienok pre určenie určenej prevádzkarne alebo právneho zástupcu nepojíma do pojmového vymedzenia, ale ponecháva ju na samostatné ustanovenie zákona (§ 4). Smernica pracuje s touto materiou na dvoch miestach, a teda fakticky duplicitne. Tomuto efektu sa predkladateľ v súlade so zaužívanou legislatívnou praxou chce vyhnúť. Preto do písmena e) bol zavedený odkaz na § 4 ods. 1 a 2 a do písmena f) bol zavedený odkaz na § 4 ods. 3. Okrem toho je potrebné poukázať na to, že pojmovo nie je vylúčené, aby poskytovateľ služieb označil za určenú prevádzkareň samého seba. Nie je nevyhnutné, aby poskytovateľ služieb usadený v Európskej únii na účely plnenia a vykonávania rozhodnutí a príkazov kreoval nový právny subjekt. To nie je účelom smernice. Účel smernice bude dosiahnutý aj vtedy, ak poskytovateľ služieb a určená prevádzkareň budú jeden a ten istý subjekt práva. Skutočnosť, že poskytovateľ služieb môže zvoliť pre vybavovanie rozhodnutí a príkazov napríklad jeho organizačný útvar alebo subjekt bez právnej subjektivity je jeho interným rozhodnutím a z praktického hľadiska určením prístupových práv do decentralizovaného informačného systému a smernica tomu nebráni. Z hľadiska smernice je však dôležité, aby navonok reprezentoval poskytovateľa služieb subjekt s právnou subjektivitou.

K § 4

Ustanovenie § 4 je transpozíčným ustanovením pre čl. 3 smernice, ktorý ukladá poskytovateľom služieb povinnosť určiť buď určenú prevádzkareň alebo právneho zástupcu na účely prijímania, plnenie a vykonávania príkazov vydaných podľa nariadenia. Ako vyplýva z predchádzajúceho textu, tak čl. 3 smernice je potrebné vykladať v kontexte čl. 2 bodov 5 a 6 smernice. Z čl. 2 bodov 5 a 6 vyplýva, že prevádzkovateľ služieb určuje určenú prevádzkareň vtedy, ak je usadený v Európskej únii. Ak poskytovateľ služieb nie je usadený v Európskej únii, tak má vymenovať právneho zástupcu. Táto logika sa premieta aj do navrhovaného § 4.

V navrhovanom odseku 1 sa upravuje **určenie určenej prevádzkarne**. Určenú prevádzkareň musí určiť ten poskytovateľ služieb, ktorý je usadený v Európskej únii. Z praktického hľadiska môžu nastať v podstate dve situácie – buď je poskytovateľ usadený na území Slovenskej republiky a ponúka služby v Európskej únii (t.j. aj mimo územia Slovenskej republiky), alebo poskytovateľ je usadený mimo územia Slovenskej republiky, ale je usadený v inom členskom štáte a súčasne ponúka služby na území Slovenskej republiky. Obe tieto situácie preto návrh zákona výslovne rieši v odseku 1, a teda v týchto prípadoch zákon vyžaduje určenie určenej prevádzkarne so sídlom na území Slovenskej republiky. Berúc do úvahy bod 13 recitálu smernice, podľa ktorého *„Poskytovatelia služieb by sa mali slobodne rozhodnúť, v ktorom štáte určia svoju určenú prevádzkareň alebo v príslušných prípadoch vymenujú svojho právneho zástupcu, a členské štáty by nemali mať možnosť obmedzovať tento slobodný výber napríklad tým, že zavedú povinnosť určiť určenú prevádzkareň alebo vymenovať právneho zástupcu na ich území.“*, tak ako odsek 1, tak aj odsek 2, negujú ukladanú povinnosť určiť určenú prevádzkareň, ak už k jej určeniu došlo v inom členskom štáte, v ktorom dotknutý poskytovateľ ponúka služby. Zo smernice je zrejmé, že pre potreby riadneho uplatňovania nariadenia postačuje určiť aspoň jednu určenú prevádzkareň v rámci Európskej únie (voľný pohyb). Tejto logike je preto podriadené aj normatívne vymedzenie odsekov 1 a 2.

V navrhovanom odseku 2 sa upravuje **vymenovanie právneho zástupcu**. Vymenovať právneho zástupcu musí ten poskytovateľ služieb, ktorý je nie je usadený v Európskej únii, avšak ktorý ponúka služby na území Slovenskej republiky. Rovnako ako je tomu pri určenej prevádzkarni je postačujúce určiť aspoň jedného právneho zástupu v rámci Európskej únie. Odsek 2 je transpozíčným ustanovením pre čl. 3 ods. 1 písm. b) a c) smernice.

Predkladateľ do § 4 ods. 1 a 2 premietol aj úpravu čl. 3 ods. 6 druhá veta smernice tým, že sa navrhuje úprava lehoty, do uplynutia ktorej je prevádzkovateľ povinný – podľa povahy veci – určiť určenú prevádzkareň alebo vymenovať právneho zástupcu. Smernica v čl. 3 ods. 6 upravuje dve lehoty, a to v prvej vetu lehotu pre určenie určenej prevádzkarne alebo vymenovanie právneho zástupcu v prípade už existujúcich poskytovateľov služieb v Európskej únii ku dňu účinnosti zákona a v druhej vete lehotu pre vykonanie požadovaných úkonov v prípade poskytovateľov služieb, ktorý začnú ponúkať služby v budúcnosti, t.j. po účinnosti zákona. Ustanovenie čl. 3 ods. 6 prvá veta je premietnuté do prechodného ustanovenia, pretože ide o klasické prechodné ustanovenie. Ustanovenie čl. 3 ods. 6 druhá veta sa ukotvuje priamo v transpozíčných ustanoveniach, ktorými sú § 4 ods. 1 a 2.

V navrhovanom odseku 3 sa preberá čl. 3 ods. 4 prvá veta smernica, a to normovaním povinnosti poskytovateľa služieb zabezpečiť určenú prevádzkarni alebo právnomu zástupcovi právomoci a zdroje pre riadne plnenie príkazov a rozhodnutí. V prípade druhej vety čl. 3 ods. 4 sa navrhuje vykonať transpozíciu takým spôsobom, že poskytovateľovi služieb sa uloží povinnosť oznámiť spôsob realizácie povinnosti v § 4 ods. 3 [...], pričom [...] overuje splnenie povinnosti v rámci konania o sankcii. Inak povedané, nesplnenie povinnosti podľa § 4 ods. 3 zakladá vznik deliktuálnej zodpovednosti.

K § 5

V § 5 sa vykonáva transpozícia čl. 4 smernice, ktorý upravuje oznamovaciu povinnosť poskytovateľa služieb. Z ustanovenia čl. 4 smernice možno identifikovať nasledovné oznamovacie povinnosti poskytovateľa služieb:

- oznámiť určenie určenej prevádzkarne alebo právneho zástupcu,

- oznámiť identifikačné a kontaktné údaje určenej prevádzkarne alebo právneho zástupcu,
- oznámiť akékoľvek zmeny týchto údajov,
- oznámiť úradný jazyk alebo úradné jazyky, v ktorých možno komunikovať s určenou prevádzkarňou alebo vymenovaným zástupcom,
- oznámiť územný rozsah pôsobnosti, ak boli určené viaceré prevádzkarne alebo viacerí právni zástupcovia.

Predkladateľ na tento účel preto v odseku 1 normuje povinnosť, ktorej adresátom je poskytovateľ služieb, oznámiť určenie určenej prevádzkarne alebo právneho zástupcu. Adresátom tohto oznámenia je príslušný orgán, t.j. Rada pre mediálne služby. Súčasne sa v odseku 1 upravuje lehota na zaslanie tohto oznámenia, ktorá je 15 dní a plyní odo dňa určenia alebo vymenovania určenej prevádzkarne alebo právneho zástupcu. Smernica síce neupravuje žiadnu lehotu, ale ak má byť naplnený cieľ smernice, ako aj nariadenia, tak neobstojí právna úprava, ktorá túto lehotu neustanoví, a to aj s ohľadom na prípadne vyvodzovanie zodpovednosti za porušenie povinnosti určiť určenú prevádzkareň alebo vymenovať zástupcu.

Z dôvodu uľahčenia spôsobu splnenia oznamovacej povinnosti a harmonizácie postupu všetkých dotknutých poskytovateľov služieb Európska komisia pripravuje elektronickú službu, ktorá bude určená pre splnenie notifikačnej povinnosti. Toto riešenie však nemusí byť nevyhnutne dostupné ku dňu účinnosti zákona. Je však dôležité, aby zákonná úprava umožňovala využitie takejto elektronickej služby a súčasne, aby bol dostatočne flexibilná aj pre iné dočasné riešenia elektronickej komunikácie. Z uvedeného dôvodu preto predkladateľ volí právnu konštrukciu, podľa ktorej zákon bude vyžadovať elektronickú podobu komunikácie pri plnení oznamovacej povinnosti, pričom podmienky za akých sa bude elektronická komunikácia realizovať určí príslušný orgán tak, že tieto podmienky zverejní na svojom webovom sídle. Príslušný orgán na svojom webovom sídle buď odkáže na elektronickú službu Európskej komisie, a prípadne, ak táto služba nebude k dispozícii, tak určí inú formu komunikácie (napr. určí elektronický formulár, ktorý sa bude doručovať do elektronickej schránky Rady pre mediálne služby, prípadne zvolí menej formalizovaný spôsobom elektronickej komunikácie v podobe emailovej komunikácie).

V odseku 2 sa vymedzujú obsahové náležitosti oznámenia podľa odseku 1, ktoré nie sú ničím iným ako sumarizáciou požiadaviek upravených v čl. 4 smernice. V prípade identifikačných a kontaktných údajov sa normuje pravidlo, ktoré odkazuje pri určení ich rozsahu na elektronickú službu podľa odseku 1. Nie je ambíciou predkladateľa návrhu zákona upravovať rozsah týchto údajov v zákone, ale ponechať túto otázku na technické riešenie, resp. povinné a nepovinné polia príslušného formulára.

Osobitne sa v písmene d) normuje požiadavka podať čestné vyhlásenie o splnení povinnosti podľa § 4 ods. 3 návrhu zákona (k tomu pozri tiež čl. 4 ods. 4 druhú vetu smernice). Návrh zákona v § 4 ods. 3 ukladá poskytovateľovi služieb povinnosť zabezpečiť určeným prevádzkarňam a vymenovaným právnym zástupcom potrebné právomoci a zdroje na to, aby mohli prijímať, plniť a vykonávať rozhodnutia a príkazy. Smernica v tomto prípade neurčuje detailnejšie, čo presne treba rozumieť právomocami a zdrojmi. Predkladateľ stojí pred možnosťou buď nad rámec smernice tieto otázky riešiť podrobnejšie, čo vo výsledku povedie jednak k riziku, že navrhnutá regulácia nebude úplne v súlade so smernicou a súčasne sa tak zvýši administratívne náročnosť procesov, alebo uchopiť túto tému inak, napríklad spôsobom, že bude od poskytovateľ vyžadovať čestné vyhlásenie, že splnil zákonnú povinnosť podľa § 4 ods. 3. Z pohľadu účelu zákona, ako aj snahy minimalizovať administratívnu náročnosť

procesov predkladateľ volí riešenie založené na deklarovaní splnenia zákonnej povinnosti formu čestného vyhlásenia. Ak by sa ukázalo, že čestné vyhlásenie nezodpovedá skutočnosti, a teda poskytovateľ služby nesplnil povinnosť podľa § 4 ods. 3, prípadne túto povinnosť prestal spĺňať, ide podľa navrhovaného § 6 ods. 1 o správny delikt.

V odseku 3 sa transponuje čl. 4 ods. 3 smernice a reaguje sa tak na prípady, kedy poskytovateľ služby určil dve alebo viaceré určené prevádzkarne, resp. vymenoval dvoch alebo viacerých právnych zástupcov. Požiadavka zákona smeruje k tomu, aby sa v oznámení osobitne uviedol územný obvod pre každú z viacerých určených prevádzkarní alebo právnych zástupcov. V praxi pri určení viacerých prevádzkarní alebo právnych zástupcov v rôznych členských štátoch bude pre každú takúto prevádzkareň alebo právneho zástupcu oznámenie vykonané zvlášť v jednotlivých členských štátoch, kde boli tieto určené alebo vymenované t.j. pre určenú prevádzkareň na území Slovenskej republiky bude oznámenie, spolu so špecifikáciou územného obvodu, zaslané Rade pre mediálne služby a zároveň pre prevádzkareň určenú v inom členskom štáte bude osobitné oznámenie spolu so špecifikáciou územného obvodu tejto prevádzkarne zaslané príslušnému orgánu v tomto členskom štáte. Účelom je, aby justičný orgán pri zasielaní príkazov a rozhodnutí vedel presne identifikovať, ktorej určenej prevádzkarni alebo právnomu zástupcovi je možné takýto príkaz alebo rozhodnutie zaslať.

V odseku 4 sa transponuje čl. 4 ods. 2 druhá veta smernice, podľa ktorej „*Tieto jazyky zahŕňajú jeden úradný jazyk alebo viaceré úradné jazyky stanovené vo vnútroštátnom práve členského štátu, v ktorom je určená prevádzkareň usadená alebo v ktorom má právny zástupca pobyt.*“.

V odseku 6 sa normuje povinnosť poskytovateľa oznamovať aj zmeny údajov podľa odsekov 2 a 3, čím sa transponuje čl. 4 ods. 1 smernice v časti „...a akékoľvek ich zmeny“. Zmenou v tomto prípade treba rozumieť aj skutočnosť, že dotknutá osoba prestala spĺňať status poskytovateľ služieb v intenciách § 3 písm. a), napríklad, že už neposkytuje služby, ktoré zakladajú postavenie poskytovateľ služieb. Je v záujme poskytovateľ služieb nefigurovať v zozname určených prevádzkarní, resp. právnych zástupcov.

Navrhovaný odsek 7 je reflexiou čl. 4 ods. 4 smernice, ktorý vyžaduje, aby členské štáty zabezpečili, aby informácie, ktoré im boli oznámené, boli verejne dostupné na určenej webovej stránke Európskej justičnej siete pre trestné veci.

K § 6

Ustanovenie § 6 je transpozičným ustanovením pre čl. 5 smernice. Smernica vymedzuje skutkové podstaty deliktov, pričom vyžaduje, aby členské štáty zabezpečili na vnútroštátnej úrovni mechanizmus ukladania sankcií. Tieto sankcie majú byť primerané, účinné a odstrašujúce. Nariadenie taktiež vymedzuje skutkové podstaty deliktov a pomenúva s tým spojené sankcie ako „peňažné sankcie“, pričom smernica prívlastok „peňažné“ nepoužíva, pretože je na zvážení členského štátu ustanoviť systém primeraných, účinných a odstrašujúcich sankcií. V tomto kontexte predkladateľ volí riešenie spočívajúce v ukladaní výlučne pokút a o iných typoch sankcií nateraz neuvažuje.

Z pohľadu navrhovanej regulácie je potrebné uviesť, že ako logika smernice, tak aj nariadenia je postavená na vymedzení povinností, ktorých nesplnenie, či porušenie má podliehať sankčnému mechanizmu. Preto návrh zákona v prípade smernice obsahuje

vymedzenie povinností (§ 4 a 5) a následne sankčný mechanizmus vrátane skutkových podstat deliktov.

Smernica vyžaduje sankcionovanie porušenia povinností ňou ustanovených. V tomto prípade predkladateľ volí riešenie, podľa ktorého dôjde prioritne k ukotveniu povinností poskytovateľa služieb v súlade so smernicou, pričom skutková podstata deliktu je postavená na odkaze na porušenie takto upravených povinností. Smernica v čl. 6 odkazuje na povinnosti poskytovateľa služieb podľa čl. 3 a 4. Tieto povinnosti sú v rámci transpozície sústredené do § 4, § 5 a § 8. Preto v odseku 1 odkazuje na porušenie povinností podľa § 4, § 5 a § 8. S ohľadom na to, že smernica na rozdiel od nariadenia neupravuje sadzby sankcií, resp. ich druhy, predkladateľ navrhuje aj v tomto prípade uplatňovať systém peňažných sankcií (pokút). Logika veci poukazuje na to, že ak peňažné sankcie postačujú ako normatívne minimum pre potreby nariadenia, niet dôvodu, aby nepostačovali aj na účely smernice. Na rozdiel od právnej úpravy v nariadení sa upravuje dolná a horná sadzba pokuty pevnou sumou, a to na úrovni obdobných sankcií ako je tomu v prípade zákona č. 300/2024 Z. z. o niektorých opatreniach súvisiacich s riadením kótovanej spoločnosti, ktorý je inšpiračným zdrojom predkladateľa.

Z hľadiska ukotvenia pokuty je dôležité uviesť, že táto je koncipovaná nie len ako sankčný mechanizmus, ale aj ako spôsob pre vynútenie splnenia zákonom uložených povinností, ktorých adresátom sú poskytovatelia služieb. Koncepcia, podľa ktorej by v prípade nesplnenia povinnosti určiť určenú prevádzkareň alebo vymenovať právneho zástupcu, došlo k uloženiu pokuty bez toho, aby bol odstránený protiprávny stav, neumožní naplniť cieľ nariadenia, pretože nebude vytvorený rámec pre poskytovanie elektronických dôkazov. Z tohto dôvodu sa preto navrhuje možnosť opakovaného ukladania pokuty, a to až do momentu, pokiaľ nedôjde k riadnemu splneniu porušenej povinnosti. V právnom poriadku nejde o ojedinelé riešenie. Obdobnú právnu úpravu možno nájsť aj v iných zákonoch, napríklad v § 83 ods. 3 zákona č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 91 ods. 7 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny, § 28 ods. 10 zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 37 ods. 4 zákon č. 108/2024 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene a doplnení niektorých zákonov alebo v § 57 ods. 2 zákon č. 201/2022 Z. z. o výstavbe.

V odseku 2 sa upravuje štandardná hmotnoprávna právna norma upravujúca zásady ukladania pokuty, resp. sumarizáciu okolností, ktoré má príslušný orgán brať do úvahy pri ukladaní pokuty. Tu treba uviesť, že ani smernica a ani nariadenie vo svojej normatívnej časti neupravujú tento typ požiadaviek. Tieto aspekty ukladania pokút upravujú oba právne akty len vo svojich recitáloch. Je však neprípustné, aby zákonná úprava tento minimálny štandard neupravovala. V opačnom prípade možno rozhodovanie o pokutách považovať za arbitrárne, čoho logickým a nevyhnutným následkom môže byť zrušenie rozhodnutia správneho orgánu v rámci súdneho prieskumu, prípadne v horšom prípade protiústavnosť právnej normy.

S cieľom zabezpečiť prioritne splnenie administratívnych povinností vyžadovaných predkladaným zákonom sa navrhuje v odseku 3 upraviť možnosť upustiť od uloženia pokuty. Predkladateľ má za to, že upustenie od uloženia pokuty sa neprieči zmyslu smernice, ktorým je vytvorenie takého prostredia, ktoré umožní riadnu aplikáciu nariadenia. Preto sa navrhuje, aby od momentu doručenia upovedomenia o začatí konania o uložení pokuty začala plynúť 30 dňová lehota, v ktorej môže poskytovateľ služieb dodatočne splniť povinnosť, ktorej nesplnenie viedlo k začatiu konania o uložení pokuty. V právnom poriadku sa možno stretnúť v rámci správneho práva s dvoma prístupmi, resp. dôvodmi, ktoré vedú k upusteniu od uloženia

hroziacej sankcie. Prvým prístupom je skutočnosť, že samotné prejednanie administratívneho deliktu je postačujúce pre nápravu. Druhým prístupom je upustenie od uloženia sankcie za predpokladu, že dodatočne dôjde k splneniu povinnosti, ktorá bola porušená. Vzhľadom na ciele smernice sa nejaví ako vhodné a dostatočné premietnuť do návrhu zákona prvý popísaný prístup, pretože to by nevedlo k naplneniu cieľa smernice. Preto navrhovateľ volí druhý prístup, ktorý zvyšuje šancu na dobrovoľné plnenie uložených povinností. Z hľadiska praktického uplatňovania odseku 3 je potrebné uviesť, že sa vyžaduje, aby príslušný orgán pojal do upovedomenia o začatí konania o uložení pokuty aj poučenie o možnosti upustiť od uloženia pokuty. Zavedenie poučenia tohto typu napomáha dosiahnutiu cieľa, ktorý sa možnosťou uloženia od uloženia pokuty sleduje.

Z pohľadu právnej istoty adresátov právnej normy je namieste úprava objektívnej lehoty a subjektívnej lehoty pre začatie konania o vyvodzovaní deliktuálnej zodpovednosti. Na tento účel sa preto v odseku 4 upravuje subjektívna lehota v trvaní jedného roka, ktorá plynie od momentu, kedy sa správny orgán dozvie o porušení povinnosti a objektívna lehota v trvaní troch rokov, ktorá plynie od samotného porušenia povinnosti. Z koncepčného hľadiska nejde o novú úpravu, pretože obdobnú úpravu možno nájsť aj v iných spravidla sektorových predpisov. Napríklad § 91 ods. 6 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 39 ods. 5 zákona č. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach, § 51 ods. 5 zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti a pod.

V odseku 5 sa upravuje skutočnosť, že pokuty sú príjmom štátneho rozpočtu. Ide o štandardnú právnu úpravu nakladania s výnosmi z pokút.

V odseku 6 sa zohľadňuje čl. 5 štvrtá veta smernice, podľa ktorej „*Členské štáty takisto každoročne informujú Komisiu o poskytovateľoch služieb, ktorí nedodržiavajú pravidlá, o príslušných opatreniach na výkon práva prijatých proti nim a o uložených sankciách.*“ Na tento účel sa preto upravuje povinnosť orgánu, ktorý ukladá pokuty, každoročne do 31. januára informovať Európsku komisiu o uložených pokutách. Rozsah informácie sa obmedzuje na označenie subjektu, ktorému bola pokuta uložená, dôvod uloženia pokuty, ktorým je pomenovanie konkrétnej skutkovej podstaty a výška uloženej pokuty.

Súčasne treba poznamenať, že rozhodnutie o pokute je rozhodnutím, ktoré spadá do rámca čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, a teda je zabezpečený aj súdny prieskum rozhodnutia o pokute v správnom súdnictve, a teda aj právo na súdnu ochranu. Súdny prieskum možno zákonom vylúčiť len, ak sú splnené ústavné predpoklady jeho vylúčenia, čo nie je prípad tohto typu rozhodnutia, pretože z právomoci súdu nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd. Právna norma konštatujúca možnosť súdneho prieskumu nie je potrebná, pretože platí axióma podľa predchádzajúcej vety.

V súvislosti s právnou úpravou sankcií je potrebné poukázať aj na to, že smernica vyžaduje zavedenie tzv. spoločnej zodpovednosti poskytovateľa služieb a ním určenej prevádzkarne alebo vymenovaného zástupcu. Okrem toho rieši otázku nemožnosti vyvinenia v prípade nesplnenia povinnosti podľa čl. 3 ods. 4 druhá veta, ako problematiku kolízie s trestnou zodpovednosťou. Podľa recitálu 16 smernice „*Členské štáty by mali na tento účel zabezpečiť, aby určená prevádzkareň alebo právny zástupca a tiež poskytovateľ služieb mohli byť spoločne a nerozdielne zodpovední za neplnenie povinností vyplývajúcich z príslušného právneho rámca po prijatí rozhodnutí a príkazov spadajúcich do rozsahu pôsobnosti tejto smernice tak, aby každému z nich bolo možné uložiť sankcie za neplnenie povinností*“

ktorýmkoľvek z nich. Predovšetkým by nemalo byť možné, aby poskytovateľ služieb alebo určená prevádzkareň, alebo v príslušných prípadoch právny zástupca, odôvodnili neplnenie týchto povinností nedostatkom vhodných vnútorných postupov medzi poskytovateľom služieb a určenou prevádzkarňou alebo právnym zástupcom. Spoločná a nerozdielna zodpovednosť by sa nemala uplatňovať na konanie alebo opomenutie poskytovateľa služieb alebo určenej prevádzkarne, alebo v príslušných prípadoch právneho zástupcu, ktoré predstavuje trestný čin v členskom štáte, ktorý ukladá sankcie.“ Na tento recitál nadväzuje čl. 3 ods. 5 smernice, podľa ktorého „Členské štáty zabezpečia, aby určená prevádzkareň alebo určený právny zástupca aj poskytovateľ služieb mohli byť spoločne a nerozdielne zodpovední za neplnenie povinností vyplývajúcich z príslušného právneho rámca po prijatí rozhodnutí a príkazov spadajúcich do rozsahu pôsobnosti stanovenej v článku 1 ods. 2, a to tak, aby každému z nich bolo možné uložiť sankcie za neplnenie povinností ktorýmkoľvek z nich. Členské štáty predovšetkým zabezpečia, že nebude možné, aby poskytovateľ služieb alebo určená prevádzkareň, alebo v príslušných prípadoch právny zástupca odôvodnili neplnenie týchto povinností nedostatkom vhodných vnútorných postupov medzi poskytovateľom služieb a určenou prevádzkarňou alebo právnym zástupcom. Spoločná a nerozdielna zodpovednosť sa neuplatňuje na konanie alebo opomenutie poskytovateľa služieb alebo určenej prevádzkarne, alebo v príslušných prípadoch právneho zástupcu, ktoré predstavuje trestný čin v členskom štáte, ktorý ukladá sankcie.“

V tejto súvislosti je potrebné ozrejmiť vzťah nariadenia a smernice, čo sa týka sankčných mechanizmov. Podľa čl. 15 nariadenia sa má sankcionovať porušenie tzv. substantívnych povinností poskytovateľov služieb, t.j. neplnenie povinnosti prijímať a vykonávať rozhodnutia a príkazy. Podľa čl. 5 smernice sú sankcie zamerané ako na neplnenie povinností podľa smernice (t.j. povinnosť určiť určenú prevádzkareň alebo právneho zástupcu a oznamovacia povinnosť), tak aj čiastočne na porušenie substantívnych povinností, pretože sa vyžaduje spoločná zodpovednosť „za neplnenie povinností vyplývajúcich z príslušného právneho rámca po prijatí rozhodnutí a príkazov“. Príslušným právnym rámcom po prijatí rozhodnutí a príkazov je regulácia obsiahnutá primárne v čl. 10 a 11 nariadenia, ktoré upravujú substantívne povinnosti. V tomto kontexte je čl. 3 ods. 5 smernice doplnkom k čl. 15 nariadenia. Vzhľadom na zameranie smernice, ako aj transpozičného zákona má predkladateľ za to, že niet dôvodu, aby transpozičný zákon (t.j. predkladaný návrh zákona) riešil problematiku spoločnej zodpovednosti. Implementačným opatrením k nariadeniu bude v prípade čl. 15 návrh zákona o justičnej spolupráci v trestných veciach, ktorý upraví postup vnútroštátnych orgánov pri ukladaní pokút za nesplnenie substantívnych povinností. Tu opätovne treba zdôrazniť, že predkladaný návrh zákona upravuje niektoré **administratívne** opatrenia súvisiace so zhromažďovaním elektronických dôkazov, a to tie, ktoré plynú zo smernice. Zodpovednosť – a je irelevantné, či individuálna alebo spoločná – za nesplnenie povinností plynúcich z nariadenia preto nepatrí do predkladaného návrhu zákona. Uvedené platí o to viac, že uplatňovanie spoločnej zodpovednosti za porušenie povinností podľa smernice nie úplne dáva zmysle, najmä ak bude porušená (resp. nesplnená) povinnosť určiť určenú prevádzkareň alebo vymenovať právneho zástupcu. Ak niet určenej prevádzkarne alebo právneho zástupcu, niet druhého subjektu, ktorý by bolo možné zahrnúť do režimu spoločnej zodpovednosti. Z uvedených dôvodov sa preto problematika spoločnej zodpovednosti nepreberá do predkladaného návrhu zákona, ale bude riešená v návrhu zákona o justičnej spolupráci v trestných veciach.

Berúc do úvahy kontext čl. 3 ods. 5, ako aj recitálu 16 smernice, je zrejmé, že právna úprava, ktorá rieši nemožnosť exkulpácie z dôvodu nedostatku vhodných vnútorných postupov medzi poskytovateľom služieb a určenou prevádzkarňou alebo právnym zástupcom („Členské štáty predovšetkým zabezpečia, že nebude možné, aby poskytovateľ služieb alebo určená

prevádzkareň, alebo v príslušných prípadoch právny zástupca odôvodnili neplnenie týchto povinností nedostatkom vhodných vnútorných postupov medzi poskytovateľom služieb a určenou prevádzkarňou alebo právnym zástupcom.“) sa týka taktiež zodpovednosti za nesplnenie substantívnych povinností. Rovnako je tomu aj v prípade úpravy kolízie s predpismi trestného práva hmotného (*„Spoločná a nerozdielna zodpovednosť sa neuplatňuje na konanie alebo opomenutie poskytovateľa služieb alebo určenej prevádzkarne, alebo v príslušných prípadoch právneho zástupcu, ktoré predstavuje trestný čin v členskom štáte, ktorý ukladá sankcie.“*). Preto sa smernica ani v tejto časti nepreberá do predkladaného návrhu zákona.

K § 7

V navrhovanom § 7 sa riešia tri otázky súvisiace s materiou upravenou v predchádzajúcich ustanoveniach zákona, ktoré je vhodné zo systematického hľadiska sústrediť do jedného spoločného ustanovenia.

Navrhovaný odsek 1 reaguje na čl. 19 ods. 2 nariadenia, podľa ktorého majú členské štáty, ktorým je adresované nariadenie, zabezpečiť pre určené prevádzkarne a právnych zástupcov prístup k decentralizovanému informačnému systému. V rámci implementácie nariadenia volí Slovenská republika opciu podľa čl. 22 ods. 1 nariadenia, podľa ktorého členské štáty môžu namiesto budovania vlastných informačných systémov, využívať referenčný implementačný softvér, ktorý vyvíja a bezplatne poskytuje Európska komisia. Vzhľadom na uvedené sa preto navrhuje, aby vnútroštátna úprava určila orgán, ktorý zabezpečí prístup k decentralizovanému informačnému systému určenému na komunikáciu medzi justičnými orgánmi a poskytovateľmi služieb. Javí sa ako účelné a hospodárne, aby týmto orgánom bol príslušný orgán podľa predloženého návrhu zákona (Rada pre mediálne služby), pretože tento orgán eviduje určené prevádzkarne a právnych zástupcov. Akonáhle dôjde k účinnému oznámeniu určenej prevádzkarne alebo právneho zástupcu, príslušný orgán podľa návrhu zákona zabezpečí prístup k decentralizovanému informačnému systému, najmä tým, že sprístupní decentralizovaný informačný systém určenej prevádzkarni alebo právnomu zástupcovi a poskytne im prístupové údaje prístupové údaje.

Odsek 2 je transpozíciou čl. 6 ods. 3 smernice, podľa ktorého je potrebné, aby členské štáty zabezpečili, aby ich ústredné orgány koordinovali svoju činnosť a spolupracovali medzi sebou a v relevantných prípadoch aj s Komisiou. Na tento účel sa normuje všeobecné pravidlo o vzájomnej spolupráci medzi Radou pre mediálne služby a členskými štátmi a Európskou komisiou.

V odseku 3 sa normuje vzťah návrhu zákona a zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov, a to tým spôsobom, že správny poriadok sa bude subsidiárne aplikovať na postup príslušného orgánu len v prípade konania o pokute podľa § 6. Správny poriadok sa však nebude vzťahovať na postup príslušného orgánu podľa § 5, ktorý upravuje oznamovaciu povinnosť a úkony s tým spojené na strane príslušného orgánu.

K § 8

Navrhované prechodné ustanovenie zohľadňuje požiadavku vyjadrenú v čl. 3 ods. 6, podľa ktorej *„Členské štáty zabezpečia, aby poskytovatelia služieb, ktorí ponúkajú služby v Únii k 18. februáru 2026, mali povinnosť určiť určené prevádzkarne alebo vymenovať právnych zástupcov do 18. augusta 2026...“*. Citované ustanovenie smernice je vo svojej podstate prechodným ustanovením, ktorým sa má zabezpečiť určenie prvých prevádzkarní alebo prvých

právnych zástupcov. Smernica v tomto prípade upravuje aj lehoty do kedy sa tak má stať. Preto predkladateľ preberá čl. 3 ods. 6 v citovanom rozsahu do prechodného ustanovenia v § 8.

Vzhľadom na to, že čl. 5 smernice upravujúci sankcie sa vzťahuje na všetky povinnosti poskytovateľov služieb podľa čl. 3 a 4, tak je potrebné, aby aj nesplnenie povinnosti vyjadrenej v navrhovanom prechodnom ustanovení bolo sankcionované. Práve z tohto dôvodu je porušenie povinnosti podľa § 8 zaradené medzi skutkové podstaty správneho deliktu podľa § 6 ods. 1.

K § 9

V súlade s požiadavkou čl. 4 ods. 2 Legislatívnych pravidiel vlády Slovenskej republiky sa v návrhu zákona zavádza štandardné ustanovenie odkazujúce na transpozičnú prílohu. Navrhovaný § 8 spolu s prílohou k zákonu sú transpozičnými opatreniami vo vzťahu k čl. 7 ods. 2 smernice.

K čl. II

(zákon č. 264/2022 Z. z.)

V nadväznosti na ukotvenie Rady pre mediálne služby ako príslušného orgánu v čl. I návrhu zákona sa navrhuje vykonanie vyvolanej novelizácie zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o mediálnych službách) v znení neskorších predpisov. V rámci prípravy návrhu zákona sa ustálila diskusia pri určovaní orgánu podľa čl. 6 ods. 1 smernice tak, že úlohu príslušného orgánu bude plniť Rada pre mediálne služby, ktorá plní obdobné úlohy podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2065 z 19. októbra 2022 o jednotnom trhu s digitálnymi službami a o zmene smernice 2000/31/ES (akt o digitálnych službách). Nová pôsobnosť Rady pre mediálne služby ako príslušného orgánu zahŕňa úlohy pri prijímaní oznámení o určení určenej prevádzkarne alebo o vymenovaní právneho zástupcu (§ 5), ukladaní sankcií (§ 6), zabezpečovaní prístupu do decentralizovaného informačného systému a pri kooperácii s inými členskými štátmi a Európskou komisiou (§ 7 ods. 2).

Na tento účel sa preto rozširuje pôsobnosť Rady pre mediálne služby doplnením nového písmena z) v § 110 ods. 3 (bod 2) a súčasne sa v súlade s logikou § 132 dopĺňa odkaz na zákon o niektorých administratívnych opatreniach súvisiacich so zhromažďovaním elektronických dôkazov v trestnom konaní v odseku 4 (bod 4), ktorý je referenčnou právnou úpravou pre doplnenú novú pôsobnosť Rady pre mediálne služby.

Okrem toho sa návrhu zákona aktualizuje poznámkový aparát (body 1 a 3) a dopĺňa sa transpozičná príloha o referenciu na smernicu Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/1544 z 12. júla 2023, ktorou sa stanovujú harmonizované pravidlá určovania určených prevádzkarní a vymenúvania právnych zástupcov na účely zhromažďovania dôkazov v trestnom konaní.

V transpozičnej prílohe sa tiež vypúšťa citácia smernice Komisie 2006/141/ES z 22. decembra 2006 o počiatočnej dojčenskej výžive a následnej dojčenskej výžive a o zmene a doplnení smernice 1999/21/ES (Ú. v. EÚ L 401, 30. 12. 2006) v znení smernice Komisie 2013/26/EÚ z 8. februára 2013 (Ú. v. EÚ L 158, 10. 6. 2013), pretože táto smernica už nie je účinná. Podľa bodu 62.14. prílohy č. 1 k Legislatívnym pravidlám vlády SR: „Právne záväzné akty Európskej únie, ktoré boli zrušené a nie sú účinné, sa vypustia.“

K čl. III

(zákon č. 192/2023 Z. z.)

Novelizácia zákona č. 192/2023 Z. z. o registri trestov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je nevyhnutná z dôvodu posunutia termínu začatia prevádzky systému ECRIS-TCN, ktorý bol pôvodne zo strany Európskej komisie naplánovaný na 1. januára 2026, čomu zodpovedá aj pôvodné nastavenie účinnosti novelizovaného zákona. Podľa čl. 35 ods. 4 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/816 zo 17. apríla 2019, ktorým sa zriaďuje centralizovaný systém na identifikáciu členských štátov, ktoré majú informácie o odsúdeniach štátnych príslušníkov tretích krajín a osôb bez štátnej príslušnosti (ECRIS-TCN), s cieľom doplniť Európsky informačný systém registrov trestov, a ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2018/1726 (Ú. v. EÚ L 135, 22. 5. 2019) Európska komisia rozhoduje o dátume začatia prevádzky systému ECRIS-TCN. Podľa čl. 35 ods. 5 citovaného nariadenia Európska komisia svoje rozhodnutie uverejní v Úradnom vestníku Európskej únie. Berúc do úvahy tento mechanizmus určovania momentu začatia prevádzky systému ECRIS-TCN prekladateľ volí techniku, podľa ktorej odkazuje na citované ustanovenia nariadenia. Dotknutými ustanoveniami zákona o registri trestov, ktoré sú referenčnými z hľadiska funkčnosti systému ECRIS-TCN, sú § 12 ods. 5 písm. d) a § 23 zákona o registri trestov. Preto sa vo vzťahu k nim v navrhovanom prechodnom ustanovení zavádza pravidlo, podľa ktorého sa začnú uplatňovať – hoci budú účinné od 1. januára 2026 – až od momentu dňom začatia prevádzky systému na identifikáciu členských štátov, ktoré majú informácie o predchádzajúcich odsúdeniach štátnych príslušníkov tretích krajín (systém ECRIS-TCN).

Doplnenie navrhovanej novelizácie zákona o registri trestov do návrhu zákona vzišlo zo zásadnej pripomienky Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky. Predkladateľ vyhodnotil uplatnenú zásadnú pripomienku ako opodstatnenú. Preto zaradil novelizáciu zákona o registri trestov do návrhu zákona. Jednotiacim prvkom pre toto riešenie je skutočnosť, že ako nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/816 zo 17. apríla 2019, ktorým sa zriaďuje centralizovaný systém na identifikáciu členských štátov, ktoré majú informácie o odsúdeniach štátnych príslušníkov tretích krajín a osôb bez štátnej príslušnosti (ECRIS-TCN), s cieľom doplniť Európsky informačný systém registrov trestov, a ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2018/1726 (Ú. v. EÚ L 135, 22. 5. 2019), tak aj agenda elektronických dôkazov sú súčasťou širšieho celku, ktorým je justičná spolupráca v trestných veciach.

K čl. IV

(účinnosť)

Vzhľadom na potrebu zabezpečiť účinnosť čl. III do 31. decembra 2025 sa navrhuje, aby čl. III nadobudol účinnosť 1. decembra 2025. Vo zvyšku návrhu zákona účinnosť kopíruje transpozičný termín podľa čl. 7 ods. 1 smernice, pretože členské štáty musia uviesť do účinnosti zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou do 18. februára 2026.

K prílohe

V transpozičnej prílohe sa uvádza smernica, ktorá je predmetom transpozície.